

Sygn. akt III AUa 693/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Marek Żurecki
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 11 stycznia 2018r. sygn. akt XI U 238/17

zmienia zaskarżony wyrok w całości i oddala odwołanie.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA M.Żurecki
Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 693/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2018r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach zmienił decyzję organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 15 grudnia 2017r. i przyznał ubezpieczonemu M. T. prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w warunkach szczególnych, poczynając od dnia 16 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony M. T., urodzony się dnia (...)posiada wykształcenie zawodowe, z zawodu jest mechanikiem napraw pojazdów samochodowych. W okresie 1 września 1972r. do 31 stycznia 1995r. pracował w Przedsiębiorstwie (...)

w M., na stanowiskach ucznia praktycznej nauki zawodu (od 1 września 1972r. do 22 czerwca 1975r.), a następnie mechanika napraw pojazdów samochodowych (od 23 czerwca 1975r. do 31 stycznia 1995r.). Początkowo pracował jako mechanik pojazdów samochodowych w warsztacie samochodowym - hali, gdzie było 6 stanowisk kanałowych. (...) miał 11 oddziałów i około 1000 samochodów, w tym ciężarowe, autobusy, dostawcze i osobowe. Ubezpieczony pracował w M. B., gdzie znajdował się zespół warsztatów, w których naprawiano różne elementy samochodów - głównie silniki. Na bieżąco naprawiał samochody ciężarowe w kanałach, w tym wymieniał skrzynie biegów, tylne mosty, czasami wymieniał olej i przesmarowywał samochód. Prace te wykonywał wyłącznie w kanale. W 1981r. ubezpieczony uzyskał uprawnienia diagnosty. W Przedsiębiorstwie (...) były dwie stacje diagnostyczne - stacja diagnostyczna nr 2 przy zespole warsztatu i stacja diagnostyczna nr 1 w J., na której pracował ubezpieczony. Na stacji diagnostycznej ubezpieczony sprawdzał pojazd pod względem technicznym, a w razie wyszukania usterki dokonywał jego naprawy. Ubezpieczony, jako diagnosta, po weryfikacji oceniał prawidłowość naprawy i wystawiał dokument o przydatności do użytkowania. W zależności od rodzaju uszkodzenia, przekazywał samochód na różne warsztaty (elektryczny, mechaniczne), natomiast zawieszenia, układy hamulcowe, skrzynie biegów ubezpieczony naprawiał na stacji. Na stacji diagnostycznej był kanał, gdzie ubezpieczony wykonywał naprawy samochodów dostawczych i osobowych. Przeglądy samochodów wykonywane były na odrębnym stanowisku, gdzie sprawdzano samochód, np. zawieszenia tylne i przednie. Zarówno przeglądy, jak i naprawy, wykonywane były przez ubezpieczonego w kanale. Ubezpieczony wymieniał przewody hamulcowe, zbiorniki paliwa, wymieniał skrzynie biegów. Stacja diagnostyczna podlegała zespołowi warsztatów. Samochody ciężarowe naprawiano na zespole warsztatów, a samochody osobowe i dostawcze do 3,5 ton na stacji diagnostycznej. Ubezpieczony pracował w kanale przez pełny wymiar czasu pracy. Wykonywał około 40 przeglądów dziennie. Pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 30 listopada 1998r., w którym wskazał, że M. T. w okresie od 23 czerwca 1975r. do 31 stycznia 1995r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę mechanika napraw pojazdów samochodowych, która określona jest w wykazie A, dziale XIV, poz. 16 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego oraz aktach osobowych ubezpieczonego, a także przy wykorzystaniu dowodu z zeznań świadków i przesłuchania odwołującego, które nie budziły wątpliwości, co do swojej mocy dowodowej. Za wiarogodne w szczególności należało uznać - w ocenie tegoż Sądu - zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, współpracowników ubezpieczonego, co do okresu pracy ubezpieczonego w wymienionym zakładzie pracy, zakresu powierzonych mu obowiązków zawodowych, rzeczywiście wykonywanej pracy i narażenia na szkodliwe warunki.

Dokonując rozważań prawnych, Sąd Okręgowy powołał się na treść art. 32 ust. 1, 2 i 4, art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887 ze zm. - dalej, jako ustawa emerytalna) oraz § 2 i 4 rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 z późn. zm.) uznając, że ubezpieczony spełnił przesłanki warunkujące prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest bowiem, że ubezpieczony ukończył wymagany wiek 60 lat dnia (...) osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 26 lat, 3 miesiące i 25 dni, przystąpił do OFE i jednocześnie złożył wniosek o przekazanie środków tam zgromadzonych na dochody budżetu państwa. Spór w sprawie sprowadzał się zaś do ustalenia, czy odwołujący na dzień 1 stycznia 1999r. osiągnął okres zatrudnienia w warunkach szczególnych wynoszący co najmniej 15 lat.

Organ rentowy w zaskarżonej decyzji zakwestionował bowiem okres zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku mechanika pojazdów samochodowych.

Sąd Okręgowy przyjął zaś, że ubezpieczony w okresie od 23 czerwca 1975r. do 31 stycznia 1995r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę mechanika napraw pojazdów samochodowych w kanale, która określona jest w wykazie A, dziale XIV poz. 16 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., bowiem wykonywał swoje obowiązki pracownicze wyłącznie w kanale. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy przyjął, że ubezpieczony spełnił również wymóg co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych i ma prawo do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Nawiązując do przyjętego przez organ rentowy stanowiska, że w przedłożonym świadectwie pracy brak jest powołania na zarządzenie resortowe oraz brak jest podanego charakteru pracy, Sąd ten podniósł, że w postępowaniu przed sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe występujące w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym. Zatem, w postępowaniu sądowym okoliczność tę można wykazać przy pomocy wszelkich dowodów, w tym także zeznań świadków i przesłuchania stron (art. 473 § 1 k.p.c.). Przy czym, brak świadectw pracy w warunkach szczególnych, czy inne określenie pracy, niż w przepisach prawa, nie może pozbawiać odwołującego się prawa do dochodzonego świadczenia. Sąd Okręgowy podkreślił, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji. O kosztach Sąd ten rozstrzygnął w oparciu o art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265).

W apelacji od zaprezentowanego wyroku organ rentowy, zarzucając Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 184 ustawy emerytalnej oraz art. 233 k.p.c., poprzez swobodną ocenę dowodów, sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału w trakcie postępowania, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez nieuznanie do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 1981r. do 31 stycznia 1995r. w Przedsiębiorstwie (...) w M. na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych - diagnosty i tym samym, odmowę prawa do emerytury w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem apelującego organu rentowego, z zeznań świadków wynika, że wnioskodawca, pracując na stanowisku mechanika - diagnosty, wykonywał w czasie pracy jedynie część prac w kanałach, to nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, wedle norm przepisanych lub przedłożonego spisu kosztów.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przyjmując, iż w okresie od 1981r. do 31 stycznia 1995r. ubezpieczony nie wykonywał - stale i w pełnym wymiarze czasu - prac w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych (wykaz A dział XIV pkt 16 załącznika do cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.), uznał, że apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

Skoro, w niniejszej sprawie wnioskodawca domaga się przyznania prawa do świadczenia emerytalnego opisanego treścią art. 184 ustawy emerytalnej, to należy stwierdzić, że bezspornie ubezpieczony:

- osiągnął wiek przewidziany w art. 32 cyt. ustawy,
- w dniu wejścia w życie ustawy osiągnął okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27;
 - nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Spór zaś dotyczył przesłanki w postaci okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym od 65 lat - dla mężczyzn.

Tak więc, należy wskazać, że art. 32 ustawy emerytalnej stanowi, iż ubezpieczonym zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym, niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ust. 4

cyt. przepisu stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac

lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Owe przepisy dotychczasowe to - powołane przez Sąd Okręgowy - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Trzeba zatem wskazać,

że przepis § 4 tegoż rozporządzenia RM stanowi, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik

do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące przesłanki:

- osiągnął wiek 60 lat,
- ma wymagany okres zatrudnienia, tj. 25 lat pracy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, w tym pracy wymienionej w wykazie A.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że prawo do emerytury w wieku niższym

od powszechnego, z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności

do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca

ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej, niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy emerytalnej, a zatem regulujące

je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego

to odstępstwo. Trafnie argumentował Sąd Okręgowy, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonych mu prac. Należy pamiętać, że praca w szczególnych warunkach, to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8

czerwca 2011r., I UK 393/10). Oznacza to, że regulacje z tym związane podlegają wykładni ścisłej, gwarantującej zachowanie celu uzasadniającego przedmiotowe odstępstwo (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2009r., I UK 20/09 i z dnia 24 września 2009r., II UK 31/09).

Zgodnie zaś z normą § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zatem, warunkiem koniecznym jest wykazanie przez wnioskodawcę, że w okresie co najmniej 15 lat wykonywał pracę - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy - na stanowisku pracy wymienionym w wykazie A.

Aby sprostać temu obowiązkowi, ubezpieczony przedstawił organowi rentowemu świadectwo wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia z dnia 30 listopada 1998r., w którym były pracodawca ubezpieczonego wskazał, iż M. T. w okresie od 23 czerwca 1975r. do 31 stycznia 1995r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace mechanika napraw pojazdów samochodowych - dział XIV poz. 16 wykazu A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (k. 7 akt rentowych).

Odnosząc się do powyższego świadectwa, podnieść wypada, że nie ma ono abstrakcyjnego charakteru i zawarte w nim zapisy podlegają kontroli w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy. Jednocześnie należy podkreślić, że wnioskodawcę, domagającego się przed organem rentowym emerytury, obciąża obowiązek wykazania posiadania wymaganych okresów zatrudnienia. Zgodnie bowiem z przepisem § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie postępowania

o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (tak jak w § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania

o świadczenia emerytalno-rentowe) w związku z art. 116 ust. 5 ustawy emerytalnej,

to zainteresowany zgłaszający wniosek o emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy powinien dołączyć do wniosku dokumenty stwierdzające, między innymi, okresy uzasadniające prawo do świadczeń.

Na zapis ujęty w zaprezentowanym świadectwie powoływał się ubezpieczony w treści odwołania.

Przypomnieć zatem trzeba, że w poz. 16 działu XIV wykazu A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. zamieszczono opis: prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych. Tak określona charakterystyka pracy w szczególnych warunkach wskazuje na jej dwie cechy, które muszą wystąpić łącznie. Pierwsza z nich (na której w istocie skupił się Sąd Okręgowy), to prace wykonywane w kanałach remontowych. Natomiast druga (powiązana funkcjonalnie z pierwszą), to prace przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych. Zatem układ warunkujący prawo do emerytury wcześniejszej dla ubezpieczonego, uzależniony został

od wykazania, że dysponuje on w okresie do 1 stycznia 1999r. 15-letnim stażem prac wykonywanych stale i w pełnym wymiarze w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych. Trzeba przy tym pamiętać, o założeniu, że wykonywanie pracy w szczególnych warunkach oznacza, iż pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013r., II UK 413/12).

Odnosząc się do zarzutów apelacji, wskazać trzeba, iż postępowanie apelacyjne ma charakter kontrolny, ale jest także kontynuacją postępowania przed sądem pierwszej instancji i zmierza do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy. Przyjęta koncepcja apelacji pełnej nakłada na sąd drugiej instancji powinność dokonania samodzielnej oceny dowodów zgromadzonych przez sąd pierwszej instancji oraz

przeprowadzonych przed sądem odwoławczym, a także ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Sąd drugiej instancji stosuje zarówno przepisy szczególne odnoszące się do postępowania przed tym sądem (art. 381, 382 k.p.c.), jak i odpowiednio - z mocy odesłania zawartego w art. 391 § 1 k.p.c. - przepisy regulujące przebieg postępowania dowodowego przed sądem pierwszej instancji (art. 227, 235-315 k.p.c.). Skoro sąd drugiej instancji rozpoznaje w postępowaniu apelacyjnym „sprawę”, a nie „apelację” (ta cecha odróżnia postępowanie apelacyjne od postępowania kasacyjnego), to jego obowiązkiem jest po pierwsze rozpoznanie sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), po drugie zaś wydanie orzeczenia na podstawie materiału procesowego zgromadzonego w całym dotychczasowym postępowaniu (art. 382 k.p.c.) i po trzecie danie temu wyrazu w treści uzasadnienia wyroku (art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.).

Powołany wyżej przepis art. 382 k.p.c., mający charakter ogólnej dyrektywy, stanowi, iż sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym.

Tymczasem z zeznań świadków, będących współpracownikami i przełożonymi ubezpieczonego w spornym okresie, wynika, że wnioskodawca, pracując od 1981r., jako mechanik - diagnosta i posiadając stosowne uprawnienia, zajmował się - na wydzielonym stanowisku diagnostycznym - przeglądami stanu technicznego samochodów osobowych i dostawczych, wykorzystywanych przez Przedsiębiorstwo (...). Do jego obowiązków należało przyjęcie pojazdu kierowanego do naprawy, rozpoznanie usterki i skierowanie pojazdu do naprawy na właściwe stanowisko naprawcze. Po naprawie dokonywał kolejnego przeglądu, przed dopuszczeniem pojazdu do użytkowania (dowody: zeznania świadka T. D. 41:11 oraz zeznania świadka Z. T. 25:10 - 26:19). Ponadto przeprowadzał przeglądy diagnostyczne (rejestracyjne) samochodów (dowód: zeznania świadka R. W. 12:48). Opisane wyżej zadania pracownicze wykonywał w kanale usytuowanym w hali napraw. Jeżeli istniała taka potrzeba, przeprowadzał drobne naprawy pojazdów, pracując w kanale (dowody zeznania świadków R. W. 17:44 i zeznania świadka Z. T. 26:50).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, skoro ze zgromadzonego spójnego i jednoznacznego materiału dowodowego wynika, że wnioskodawca w spornym okresie wykonywał w czasie pracy jedynie część prac odpowiadających pracom wymienionym w wykazie A („przy naprawie pojazdów”), a zajmował się także pracami diagnostycznymi, realizując w trakcie dnia pracy - jak sam podał na rozprawie pierwszoinstancyjnej (k. 24) - codziennie ok. 40 przeglądów pojazdów, to okres zatrudnienia od 1981r. do 31 stycznia 1995r. nie może być zaliczony do pracy w szczególnych warunkach, mimo, iż ubezpieczony wykonywał swą pracę w kanale.

Na marginesie wypada dodać, że opisane wyżej postępowanie dowodowe nie wykazało, iż wnioskodawca w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na stanowisku, o którym mowa w wykazie A, dziale XIV, poz. 24 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r., tj. kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, albowiem brak podstaw do przyjęcia, że ubezpieczony sprawował stały nadzór nad mechanikami, a nadto, aby kontrola, którą przeprowadzał weryfikując prawidłowość usuniętych awarii była sprawowana nad pracownikami zatrudnionymi na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Trafnie, zatem, apelujący organ rentowy wskazał, że nie było podstaw do przyjęcia, że ubezpieczony wypełnił przesłankę w postaci posiadania wymaganego okresu co najmniej 15 lat pracy wymienionej w wykazie A cyt. rozporządzenia Rady Ministrów.

Konkludując, Sąd II instancji uznał, że apelacja jest zasadna i na mocy art. 386

§ 1 k.p.c. orzekł reformatoryjnie, jak w sentencji.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA M.Żurecki
Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR